

Inkoop 2022 Sociaal Domein Achterhoek

Deze brief is geschreven over de aanbestedingsprocedure inkoop 2022. Deze brief is opgesteld nadat wij signalen ontvingen dat de politiek inhoudelijk weinig op de hoogte is van het proces. Op verzoek hebben wij een brief opgesteld met zaken waar wij ons zorgen over maken en waar wij tegen aanlopen.

De zorgen die hieronder beschreven zijn, zijn gaandeweg het proces ontstaan. In het begin was er vooral heel veel onduidelijk. Deze brief is puntsgewijs opgesteld.

- Onzekerheid bij cliënten;
“Kan ik bij mijn hulpverlener blijven” en “Krijg ik straks wel de juiste zorg”.
- Het verdwijnen van specialisten;
Wij hebben de indruk dat binnen de huidige vormgeving er een gedeelte van de bestaande specialisten wegvallen. Er zijn overal wachtlijsten en er is geen vermindering van hulpvragen. Wij vragen ons dan ook af hoe dit binnen het nieuwe stelsel opgevangen gaat worden. Dit betekent dat de druk hoogstwaarschijnlijk op de geselecteerde groep zorgaanbieders hoog zal worden en met een mogelijk tekort aan hulpverleners in de toekomst.
- Verloop van de aanbestedingsprocedure en verdwijnen van organisaties;
Toen de berichtgeving kwam dat zorgaanbieders met elkaar moesten samenwerken hebben wij contact gezocht met Sociaal Domein om te vragen of zij zicht hadden op lopende initiatieven waarbij wij konden kijken of onze expertise aanvullend is. Sociaal Domein gaf aan dit niet als hun verantwoordelijkheid te zien en dat dit taak van de zorgaanbieders is. Vervolgens zijn zorgaanbieders willekeurig contact met allerlei aanbieders gaan opzoeken. Dit onder tijdsdruk en tijdens COVID-19 waarin fysieke afspraken moeilijk zijn en de werkdruk in de zorg hoog was en nog is. Tevens voelde de context samenwerken soms eerder concurreren. Omdat er contracten op het spel staan.
Indien Sociaal Domein wel een rol op zich had genomen om samenwerking te bevorderen dan hadden alle zorgaanbieders gericht op zoek kunnen gaan naar duurzame samenwerkingsverbanden.

Er moest in een kort tijdsbestek een samenwerking gevonden worden (grote vijver met 300 stuks) waarvan de gesprekken in onzekerheid waren omdat Sociaal Domein niet concreet was over wat zij wilden in de vormgeving (bv. generalistisch of specialistische samenwerking maar ook uit hoeveel partijen een samenwerking moest bestaan etc.).

Er werden tussen zorgaanbieders plannen gemaakt voor de toekomst waarvan nog maar afgewacht moet worden of deze ook werkbaar zijn/effectief. Tenslotte zal dit pas blijken indien de gunning definitief is omdat meerdere initiatieven nog geen daadwerkelijke samenwerking zijn.

De zorgaanbieders wilden tijdens het onderzoeken van een eventuele samenwerking kijken naar zorginhoudelijke processen maar met tijdsdruk, tijdens COVID-19 en met gesprekstafels vanuit Sociaal Domein waar inhoudelijk veel onduidelijkheid was (vragen konden vaak niet beantwoord worden en was chaotisch via chatfunctie). Het is bij iedereen voelbaar dat de wil er is om te kijken naar wat er zorginhoudelijk nodig is, echter in deze context ging dat zeer moeizaam. Het contract waar het uiteindelijk over gaat is voor zeven jaar (i.p.v. 1 jaar wat tot voorheen het geval was). Indien je niet-geselecteerd bent betekent dit dat jouw organisatie niet meedoet en geen zorg meer kan leveren.

Sommige zorgaanbieders hebben mensen in huis om goede aanbestedingsstukken te schrijven of konden een schrijfteam inhuren. Kleine organisaties zullen dit hoogstwaarschijnlijk zelf moeten doen. Dit zorgt voor verschillen in de aangeleverde stukken terwijl dit niet spreekt over kwaliteit van de zorg. Er werden na het aanleveren van het eerste stuk direct conclusies getrokken. Zorgaanbieders die wellicht op papier minder sterk zijn vielen direct af terwijl er wel kwalitatief goede zorg geleverd wordt. Er is wel wat feedback gegeven door Sociaal Domein, maar daar kon niets meer door de zorgaanbieder op aangepast worden.

Het is ons inziens zinvoller wanneer consultants mee hadden kunnen kijken naar de selectie van aanbieders of wanneer er naast het aangeleverde document ook gesprekken waren geweest met de zorgaanbieders.

- Dekkend zorglandschap;
Sociaal Domein heeft als uitgangspunt om in iedere gemeente een dekkend zorgaanbod te houden. Wij horen nu al in gemeente Winterswijk dat dit in de huidige opzet met 300 aanbieders ingewikkeld is. Wat gaat er gebeuren als er minder aanbieders zijn en aanbieders die nu in de woonplaats werken niet meer werkzaam zijn.
- Huidige situatie;
Op dit moment zijn er zorgaanbieders die geselecteerd zijn en er zitten ook zorgaanbieders in de wachtkamer. Zorgaanbieders die in de wachtkamer zitten zijn in een positie waarin niet vooruitgedacht kan worden, ze zijn afhankelijk van het proces wat meermaals is uitgesteld. Zij weten niet of zij in aanmerking komen voor selectie. Er wordt gesproken over de mogelijkheid tot onderaanbesteding. Dit blijkt in de praktijk nog niet mogelijk te zijn. Daarnaast lijkt het dat er hoge percentages van het uurloon en specifieke voorwaarden gesteld gaan worden, door geselecteerde aanbieders, aan de onderaannemer en lijkt er een verdienmodel te ontstaan.
Op dit moment zijn er onderaannemers die samen willen werken met zorgaanbieders die geselecteerd zijn die specifieke expertise nodig hebben. Maar omdat er nog geen contracten zijn, kan er nergens onderaannemerschap tot stand komen. Een ander alternatief zou zijn aansluiten bij een gegunde partij, maar dat kan ook niet i.v.m. de offertes die al ingediend zijn. Terwijl er wel interesse in alsnog toevoeging in de samenwerking.

Op dit moment is het zo dat de aanbesteding opnieuw is uitgesteld. We zitten in een situatie waarin wij geen lang termijn besluiten kunnen maken. Dit heeft niet alleen nadelige gevolgen voor onze organisaties maar ook zeer zeker voor de cliënten.

Wij horen geluiden van organisaties/werknemers dat er bv. geen contractverlenging is vanwege het onzekere aanbestedingsproces. Dit gaat direct ten koste van cliënten en de expertise die deze werknemers met zich meebrengen.

- Het is onduidelijk welke partijen er gegund zijn. In de brief 'overzicht geselecteerde aanbieders' valt niet te zien welke zorgaanbieders vallen onder de gegunde partijen. Er is 1 partij die zich inschrijft waar mogelijk nog vele andere zorgaanbieders achter vallen. Daar is weinig openheid over.
- Cliënten moeten overgedragen worden (indien de zorgaanbieder niet in onderaanneming kan, maar dat is onbekend). Sommige cliënten zijn zich bewust van het proces en vragen

ernaar, dit brengt veel onzekerheid met een kwetsbare doelgroep mee. Mogelijk vallen bepaalde specialismes weg waar niet zomaar passende vervanging. Tevens is bekend uit verschillende wetenschappelijke onderzoeken dat de relatie tussen cliënt en hulpverlener een van de grootst werkende factoren in het hulpverleningsproces is. Je kan niet zomaar een cliënt van de ene naar de andere partij overhevelen.

Femke ten Hagen
Kindbehartiger
0610167716

Oriet Petersen
Systeemspecialist
0615822143